

Тимчаль М. В.,
асpirант кафедри кримінального права та кримінології
факультету № 1
Львівського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ БЕЗПЕКИ ОСІБ, ВЗЯТИХ ПІД ЗАХИСТ

FEATURES OF QUALIFICATION OF CRIMES RELATED TO PROTECT THE SAFETY OF PERSONS TAKEN UNDER PROTECTION

Стаття присвячена проблемі кваліфікації злочинів, пов'язаних із забезпеченням безпеки осіб, взятих під захист. У цій статті проводиться повний аналіз складів злочинів, пов'язаних із забезпеченням безпеки осіб, взятих під захист із метою їх розмежування з суміжними складами злочинів, а також кваліфікації за сукупністю злочинів.

Ключові слова: кваліфікація злочинів; злочини проти правосуддя, злочини, пов'язані із забезпеченням безпеки осіб, розголошення відомостей, державна таємниця.

Статья посвящена проблеме квалификации преступлений, связанных с обеспечением безопасности лиц, взятых под защиту. В этой статье проводится полный анализ составов преступлений, связанных с обеспечением безопасности лиц, взятых под защиту с целью их разграничения со смежными составами преступлений, а также квалификации по совокупности преступлений.

Ключевые слова: квалификация преступлений, преступления против правосудия, преступления, связанные с обеспечением безопасности лиц, разглашение сведений, государственная тайна.

The article is devoted the problem of qualifying crimes related to security of persons taken under protection. This article is conducted a full analysis of crime syllables related to the security of persons taken under protection in order to differentiate them with adjoining crimes and qualifications for the totality of the crime.

Key words: qualification of crimes, crimes against justice, crimes related to the security of persons, disclosure of information, state secret.

Кваліфікація (від лат. qualification < quails – який, якої якості + facere – робити) злочинів є одним із найважливіших етапів застосування норм кримінального права. Правильна кваліфікація забезпечує реалізацію конституційного принципу законності у кримінальному судочинстві (ст. 129 Конституції), гарантує охорону й здійснення прав і свобод людини і громадянина, виступає необхідною умовою призначення справедливого покарання (чи звільнення від кримінальної відповідальності або від покарання). Своєю чергою, помилки у кваліфікації злочинів неодмінно ведуть до помилок у призначенні покарання або вирішенні інших питань щодо кримінальної відповідальності [4, с. 6].

Питання кваліфікації злочинів безпосередньо або опосередковано розглядалося в роботах Ю.В. Баулина, Є.В. Благова, О.О. Дудорова, О.В. Козаченка, В.В. Волинець, В.М. Кудрявцева, В.О. Навроцького тощо. Особливості кваліфікації злочинів зі змішаною формою вини відображаються в працях Ю.А. Демидов, Р.В. Вереші, В.А. Нерсесян, Б.С. Утевського та ін. Дослідження кваліфікації злочинів, пов'язаних із забезпеченням безпеки осіб, відсутні.

Метою статті є визначення всіх ознак злочинів, пов'язаних із забезпеченням безпеки осіб, взятих під захист, їх розмежування із суміжними складами злочинів, а також кваліфікація цих злочинів за сукупністю.

Злочини, пов'язані із забезпеченням безпеки осіб (ст. 380 КК України «Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист» та ст. 381 КК України «Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи,

взятої під захист»), розташовані у Розділі XVII «Злочини проти правосуддя». Як зазначає В.В. Волинець, суспільна небезпека злочинів проти правосуддя полягає у тому, що злочини цієї категорії суттєво підривають авторитет органів, які забезпечують не лише охорону права і судочинство, а й державу, загалом породжуючи невпевненість суспільства у спроможності державних інститутів ефективно протистояти злочинності. Будь-яке застосування неправових методів у правоохоронній чи судовій діяльності з протидії злочинності створює в суспільстві правовий нігілізм, тобто фактичне несприйняття принципу законності, та здійснення правосуддя. Як наслідок, у правосвідомості людей зароджується несприйняття діяльності органів правопорядку та їх осуду. Крім того, злочинам проти правосуддя притаманна висока латентність, яка зумовлюється високим рівнем корпоративності, бажанням не допустити суспільного розголосу наявних фактів неправосудних рішень, тиску на свідків, фальсифікації доказів, силових способів отримання (вибивання) показань тощо. У разі, коли цього уникнути не вдається і справи розглядаються судом, призначаються незначні покарання. Також не можна не враховувати високий рівень корумпованості правоохоронної системи, використання службових повноважень у корисливих цілях. Усе це негативно впливає на ефективність застосування кримінального закону [1, с. 172].

Діяння особи відповідає ознакам ст. 380 КК України «Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист» за таких умов: ці види діянь (неприйняття рішення, несвоєчасне прийняття рішення, прийняття

недостатньо обґрутованого рішення, невжиття заходів безпеки, несвосчасне вжиття заходів безпеки, вжиття недостатніх заходів безпеки) вчиняє тільки службова особа, яка наділена обов'язком забезпечувати захист осіб, які його потребують; для кваліфікації необхідно вчинення одного або кілька діянь, передбачених у диспозиції статті; обов'язковою умовою є настання суспільно небезпечних наслідків для особи, щодо якої мали бути застосовані заходи безпеки (нанесення різної ступені тяжкості тілесні ушкодження особі або одному чи кільком із членів її сім'ї, смерть особи або одного чи кількох із членів її сім'ї, викрадення особи або одного чи кількох із членів її сім'ї, пошкодження або знищенння майна особи або членів її сім'ї тощо), і ці наслідки настала в результаті діяння, передбаченого в диспозиції статті, тобто причинно-наслідковий зв'язок між суспільно небезпечним діянням (діяннями), передбаченого в диспозиції статті, та суспільно небезпечними наслідками. Якщо суспільно небезпечні наслідки настали з різних причин (сил природи, різних обставин тощо) і не пов'язані із видами діянь, що становлять об'єктивну сторону цього злочину, то кваліфікувати за ст. 380 КК України неправильно.

Суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 380 КК України, виражається змішаною формою вини (суб'єкт до діяння ставиться умисно або необережно, а до наслідків тільки з необережністю), тобто з огляду на попередні умови та ставлення службової особи до діяння та наслідків, все це в сукупності утворює склад злочину, передбаченого цією статтею.

Якщо психічне ставлення винного до наслідків виражається в умисній формі вини, вчинене за наявністю інших необхідних умов містить ознаки службового злочину (ст. 364 КК України «Зловживання владою або службовим становищем» чи ст. 365 КК України «Перевищення влади або службових повноважень»). Умисне сприяння злочину проти особи, взятої під захист, кваліфікується і як співучасть (ст. 27 КК України «Види співучасти») у цьому злочині [6, с. 261].

На думку автора, під час кваліфікації злочинів по забезпеченням безпеки учасників кримінального судочинства необхідно чітко відмежовувати діяння, передбачені в диспозиціях цих статей від суміжних злочинів:

– ст. 162 КК України «Порушення недоторканості житла» (у співробітника спецпідрозділу, який здійснює охорону майна, може бути ключ від помешкання особи, яку він охороняє для того, щоб швидко реагувати та без перешкод потрапити до будинку особи, якщо її загрожує небезпека. Його дії не будуть відповідати ознакам цього складу злочину, оскільки це є обставиною, що виключає злочинність діяння та зазначена в ст. 41 КК України «Виконання наказу або розпорядження»);

– ст. 197 КК України «Порушення обов'язків по охороні майна» (якщо під час охорони майна особи, взятої під захист, це майно було пошкоджено чи знищено, то особа, яка здійснювала таку охорону, може бути притягнена до відповідальність, якщо пошко-

дження або знищення майна було вчинене з метою захисту особи, щодо якої застосовується ций захід безпеки);

– ст. 358 КК України «Підробка документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підробних документів» (заміна документів, що посвідчують особу з метою захисту особи не вважається підробкою документів, оскільки ці документи виготовляються на державному підприємстві на бланку встановленого зразка з метою забезпечення безпеки особи);

– ст. 382 «Невиконання судового рішення» (якщо керівник спецпідрозділу, якому судовим рішенням встановлено здійснювати щодобову охорону особи, відправив охороняти цю особу тільки в нічний час доби. Таке діяння керівника має кваліфікуватися за ст. 380 КК України).

Суспільна небезпечність злочину, передбаченого ст. 381 КК України «Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист», полягає в тому, що він перешкоджає збереженню таємниці інформації, яка забезпечує виявлення, розкриття, припинення, розслідування злочинів та судочинство в кримінальних справах, а також ставить під загрозу життя, здоров'я, майно й особисту безпеку осіб, діяльність яких пов'язана зі здійсненням правосуддя.

У разі розголошення відомостей про застосування заходів безпеки службові особи органу, який приймає рішення про вжиття заходів захисту, службові особи органу, на який покладено забезпечення безпеки осіб, або службові особи органу, якому стало відомо про застосування заходів безпеки щодо особи, можуть бути притягнені до дисциплінарної відповідальності, якщо після розголосу цієї інформації не настали суспільно небезпечні наслідки для особи, щодо якої ці заходи застосовуються. Хоча у зв'язку з невиконанням чи неналежним виконанням своїх обов'язків, їхні діяння мають кваліфікуватися також за ст. 367 КК України «Службова недбалість».

Розголошення відомостей про заходи безпеки службовою особою, якій ці відомості були довірені, тягне за собою відповідальність за сукупністю злочинів, передбачених ст. 381 КК України та ст. 368 КК України («Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою») [3, с. 94]. Така відповідальність обов'язково має настати, коли службова особа умисно з метою наживи (вигоди) вчиняє ці противіправні діяння, які передбачені в диспозиції досліджуваної статті.

Відповідно до положень ст. 222 КПК України, відомості досудового розслідування можна розголошувати лише з дозволу слідчого або прокурора і в тому обсязі, в якому вони визнають можливим. Водночас у ч. 2 визначено припис про те, що у необхідних випадках слідчий, прокурор попереджає осіб, яким стали відомі відомості досудового розслідування у зв'язку з участю в ньому, про їх обов'язок не розголошувати такі відомості без його дозволу, а їх незаконне розголошення тягне за собою кримінальну відповідальність, встановлену законом (нині така кримінальна відповідальність передбачена

ст. 387 КК України «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування») [7, с. 186].

З огляду на процесуальну діяльність органів досудового розслідування у системі МВС України, правові гарантії нерозголошення відомостей досудового розслідування визначаються й у відомих нормативно-правових актах. Зокрема, Наказом МВС України № 570 від 6 липня 2017 р. «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» закріплено положення у п. 3.5 у Главі «VI. Права і обов'язки слідчих, гарантії їх процесуальної незалежності» про те, що слідчий при виконанні своїх службових обов'язків зобов'язаний не розголошувати відомості, що становлять державну чи іншу таємницю, що охороняється законом, інформацію про приватне (особисте і сімейне) життя особи та інші відомості, здобуті при розслідуванні кримінального правопорушення [10]. Таким чином, наказом МВС дещо ширше поняття відомостей, які не можна розголошувати, тому доцільно б було внести відповідні зміни чи доповнення до КПК України з цього суперечливого питання. Також КПК України не передбачена форма та назва документа, яка передбачає дозвіл розголошення відомостей досудового розслідування та їх об'єм (тобто те, що можна повідомити).

Суб'єктом злочину, передбаченого ст. 387 КК України, може бути як особа, яку попередили у встановленому законом порядку про обов'язок не розголошувати дані досудового розслідування та дані оперативно-розшукової діяльності, так і слідчий, суддя, прокурор, працівник оперативно-розшукового органу незалежно від того, чи брала ця особа безпосередню участі в оперативно-розшуковій діяльності, досудовому розслідуванні, за умови, якщо розголошенні цими особами дані ганьблить людину, принижують її честь та гідність [8, с. 165]. Тобто суб'єкт злочину – спеціальний (службова особа або особа, яку попередили про нерозголошення цих відомостей).

Суб'єктом злочину, передбаченого ст. 381 КК України, є службова особа, яка має прийняті рішення про застосування заходів безпеки, службова особа, на яку покладено обов'язок забезпечити захист особи, службова особа, якій стало відомо про застосування заходів захисту при виконанні своїх службових обов'язків, а також особа, до якої заходи безпеки застосовуються, при цьому вона попереджена про нерозголошення цих відомостей. Отже, суб'єкт цього злочину – спеціальний.

Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» передбачено нерозголошення відомостей про особу, щодо якої здійснюють заходи безпеки. Ця інформація відповідно до пунктів 4.1.4. і 4.1.6. Зводу відомостей є державною таємницею. Тому, коли згідно із Законом, стосовно свідка прийнято рішення про зміну його анкетних даних на псевдонім, а він бере участь у провадженні окремих слідчих дій за участю інших суб'єктів процесу, необхідно застосовувати відповідні заходи забезпечення його безпеки (наприклад, вільнання поза візуальним спостережен-

ням того, кого відносять, застосування засобів маскування тощо), а з метою нерозголошення відомостей про таких осіб від інших учасників слідчої дії в обов'язковому порядку необхідно відбирати письмові зобов'язання (розписку) про нерозголошення таких даних [5].

При аналізі норм КПК України та Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» відомості про застосування до особи або/та членів її сім'ї заходів безпеки є складником інформації оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування. Згідно з ч. 2 ст. 3 цього Закону рішення про застосування заходів безпеки приймається слідчим, прокурором, судом, у провадженні яких знаходяться кримінальні провадження щодо кримінальних правопорушень, у розслідуванні чи судовому розгляді яких брали або беруть участь особи, зазначені у ст. 2 цього Закону, а також органом (підрозділом), що здійснює оперативно-розшукову діяльність, щодо осіб, які брали участь або сприяли виявленню, попередженню, припиненню злочинів [9].

Головною відмінністю між злочинами, передбаченими ст. 381 КК України «Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист» та ст. 387 КК України «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування», є настання суспільно небезпечних наслідків. Так, за ст. 381 КК України, злочин вважається закінченим за ч. 1 із моменту настання шкоди здоров'ю особи, яку взято під захист (тілесні ушкодження різної ступені тяжкості, побої тощо), за ч. 2 – з моменту настання смерті особи, яку взято під захист або інших тяжких наслідків (пошкодження або знищення майна, викрадення особи тощо). А за ст. 387 КК України злочин вважається закінченим, за ч. 1, 2 – з моменту вчинення діяння, передбаченого в диспозиціях статті (розголошення цих відомостей без дозволу слідчого, прокурора; або такі діяння вчинені суддею, прокурором тощо), а за ч. 3 – якщо ці діяння ганьблить людину, принижують її честь та гідність. Отже, враховуючи вищезазначене, автор пропонує виключити ст. 381 КК України та внести відповідні зміни до ст. 387 КК України, вказавши на розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист, а також додати суспільно небезпечні наслідки – шкода здоров'ю, життю, майну, житлу, честі, гідності особи та інші тяжкі наслідки.

Якщо службова особа оприлюднює відомості про застосування заходів захисту (відомості оперативно-розшукових заходів, досудового розслідування) з метою отримання винагороди, то діяння цієї особи варто кваліфікувати за сукупністю злочинів за ст. 387 КК України «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування» та ст. 368 КК України «Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою».

Варто мати на увазі, що згідно зі ст. 28 Закону України «Про інформацію» за режимом доступу до інформації, вона поділяється на відкриту та з обме-

женим доступом. Інформація з обмеженим доступом за своїм правовим режимом, свою чергою, поділяється на конфіденційну і таємну. Конфіденційна інформація – це відомості, які знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширяються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов (ч. 2 ст. 30 цього Закону). До таємної інформації належить інформація, що містить відомості, які становлять державну та іншу передбачену законом таємницю, розголошення якої завдає шкоди особі, суспільству і державі (ч. 7 ст. 30 цього Закону). Така інформація є державною таємницею, згідно зі «Зводом відомостей, що становлять державну таємницю». Отже, якщо дані досудового розслідування належать до категорії державної таємниці, то їх розголошення навіть із дозволу слідчого або прокурора буде незаконним. У цьому контексті йдеться про поширення з дозволу зазначених службових осіб лише обмеженої інформації, яка на період досудового розслідування належить до категорії конфіденційної [5].

У КК України передбачено кримінальну відповідальність за розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України), втрату документів та інших матеріальних носіїв секретної інформації (ст. 329 КК України). Водночас передбачено відповідальність за інші суспільно небезпечні діяння, зокрема у ст. 330 КК України – за передачу або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни [2, с. 132].

У разі розголошення відомостей про застосування заходів безпеки щодо особи, взятої під захист (і ці відомості становлять державну таємницю), ці діяння необхідно кваліфікувати за ст. 328 КК України «Розголошення державної таємниці». На думку автора, злочин, передбачений ст. 328 КК України, є більш суспільно небезпечним, ніж злочин, передбачений ст. 381 КК України.

Якщо відомості про застосування заходів безпеки щодо особи, взятої під захист (ці відомості є державною таємницею) піддалися розголосу шляхом втрати документів, що становлять таку інформацію, або втрати інших матеріальних носіїв інформації з державною таємницею (флешка, CD-диск, дискета тощо), або предметів, відомості про які становлять державну таємницю, то службова особа має бути притягнена до кримінальної відповідальності за ст. 329 КК України «Втрата документів, що містять державну таємницю».

Є випадки, коли службова особа збирає службову інформацію в процесі оперативно-розшукової або контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни для того, щоб передати цю інформацію іноземним підприємствам, установам, організаціям або їх представникам, тоді діяння службової особи відповідають ознакам ст. 330 КК України «Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни». І в цьому разі варто також говорити про спі-

вучасть у вчиненні цього злочину (ст. 27 КК України «Види співучасті»). Але службова особа не може бути притягнена до кримінальної відповідальності за ст. 330 КК України, якщо її діяння спрямовані на забезпечення безпеки особи, яка потребує захисту (наприклад, службова особа збирає всю необхідну інформацію і передає її відповідній іноземній організації, з якою цей орган співпрацює щодо захисту осіб, які його потребують, – переселення в інше місце проживання, в цьому разі переселення в іншу країну з метою захисту особи).

Суб'єкт складів злочинів, передбачених ст.ст. 328–330 КК України, спеціальний, а саме службова особа, яка володіє відомостями, що становлять державну таємницю. І тут варто враховувати, що суб'єктами розголошення державної таємниці чи втрати документів, які містять таку таємницю, відповідно до КК України є особи, яким відомості таємного характеру стали відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків. Такими визнаються особи, які мають допуск до державної таємниці, наданий відповідно до законодавства України. Для кваліфікації злочину не має значення, були такі відомості довірені вказаній особі чи стали відомі за інших обставин (за специфікою служби певні відомості, що становлять державну таємницю, можуть стати відомі й випадково). Інші особи не несуть відповідальність за розголошення державної таємниці [2, с. 133].

Таким чином, проаналізувавши особливості розголошення державної таємниці, автор переконаний, якщо відомості про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист, є державною таємницею, то їх розголошення тягне за собою кримінальну відповідальність за ст. 328 КК України або ст. 329 КК України, залежно від способу її оприлюднення, або за ст. 330 КК України залежно від мети її розголошення. Тому існування ст. 381 КК України «Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист» є недоцільним.

Таким чином, проаналізувавши склади злочинів, пов'язані із забезпеченням безпеки осіб, взятих під захист, та суміжних із ними складів злочинів, автор дійшов таких висновків: 2) під час кваліфікації злочинів, пов'язаних із забезпеченням безпеки осіб, взятих під захист, необхідно їх розмежовувати із суміжними складами злочинів, приклади та кваліфікацію яких автор вказує в цій статті; 3) при детальному аналізі та характеристиці складу злочину, передбаченого ст. 381 КК України «Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист», автор приходить до единого твердження про недоцільність існування цієї статті в КК України, оскільки доводить, що відомості про застосування заходів безпеки до особи є складником даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування. Автор переконаний, що відомості досудового розслідування під грифом різного ступеню секретності належать до державної таємниці, розголошення якої може привести до настання суспільно небезпечних наслід-

ків; 4) автор також впевнений, що службова особа, яка розголошує відомості досудового розслідування, що становлять державну таємницю, може бути притягнена до кримінальної відповідальності за ст.ст. 228–330 КК України, залежно від секретності інформації та від наслідків, які настали або могли б настати в результаті розголошення державної таємниці; 5) під час визначення особливостей

кваліфікації злочинів, пов’язаних із забезпеченням безпеки осіб, взятих під захист, обов’язково треба встановлювати мету вчиненого злочину. За вчинення діяння, що передбачені в диспозиціях вищезазначених статей, якщо особа їх вчиняла з метою отримання винагороди, то її діяння варто кваліфікувати за сукупністю злочинів за відповідною статтею та ст. 368 КК України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волинець В.В. Організаційно-правові аспекти виявлення злочинів проти правосуддя. Боротьба з організованою злочиністю і корупцією (теорія і практика). 2012. № 1 (27). С. 170–178.
2. Олійник В. Поняттєві проблеми інституту державної таємниці. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2015. № 4. С. 129–135.
3. Злочини проти правосуддя: навч. посіб. / За заг. ред.. проф. В.І. Борисова, проф. В.І. Тютюгіна. Х.: Нац. Юрид. Акад.. України, 2011. 155 с.
4. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. / Г.М. Анісімов, О.О. Володіна, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М.І. Панова. Х.: Право, 2016. 356 с.
5. Ляш А.О. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2013. № 1(7). С. 1–14. URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2013/n1/13laovdr.pdf>.
6. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. Т. 1 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. 3-те вид., перероб. та доп. К.: Алерта; КНТ; Центр учебової літератури, 2009. 964 с.
7. Осауленко О.А. Кримінальні процесуальні гарантії нерозголошення відомостей досудового розслідування. Юридична наука. 2015. № 7. С. 185–193.
8. Павловський В.В. Теоретичні та практичні проблеми забезпечення недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2014. № 12. Том 2. С. 164–166.
9. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 р. № 3782-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3782-12> (дата звернення 01.08.2018)
10. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 06.07.2017 р. № 570. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17> (дата звернення: 01.08.2018)